

'Πέ μου, νά ζῆς : Ὑπόθεσε ὅτι δὲν μὲ πληρόνει' ἀν' ἀπαιτήσω τὴν ποιήν, εἰς τί θά μ' ὠφελήσῃ ; Μιὰ λίτρα σάρκ' ἀνθρώπινη, ἀπ' ἀνθρώπου κομμένη, δὲν εἶναι τόσον χρήσιμη οὔτε ἀξίζει τόσον ὅσον τὸ κρέας τοῦ βωδίου, τοῦ τράγου, τοῦ προβάτου ! Ἐγὼ τὸ κάμνω χάριν τοῦ καὶ ὡς φίλης δεύμα. Ἄν ἀγαπᾷ, πάγει καλά, — ἀν' ὄχι, χαιρετῶ σε, ἀλλ' ὅμως τὴν φίλιαν μου μὴ τὴν παρεξηγήτε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ναί, Σαυλώκ' τ' ὁμόλογον θά σοῦ τὸ ὑπογράψω.

ΣΑΥΛΩΚ

Ἐνταμόνομεθα λοιπὸν 'ς τὸν συμβολαιογράφον. Ἐπεὶ τοῦ ἐσὺ τὸ ἔγγραφο νά γράψῃ τὸ ἀστείον, ἐγὼ δὲ 'πίγω 'ς τὸ σακί νά βάλω τὰ δουκᾶτα. . . Κι' ἀμέσως σᾶς ἐπρόφρασα.

(Ἐξέρχεται).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Αὐτὸς ὁ Ἰουδαῖος

θὰ χριστιανεύσῃ ! Τὸ γυρᾶ 'ς τὴν ἀγαθοεργίαν.

ΒΑΣΑΝΙΟΣ

Φοβοῦ τὴν ἀγαθότητα ἀπὸ ψυχὴν ἀχρείαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Πηγαίνωμεν καὶ μὴ φοβοῦ ! Δυὸ μῆνες πρὶν περάσουν, πρὶν λήξ' ἡ προθεσμία του, τὰ πλοιά μου θὰ φθάσουν.

(Τὰ πλοία τοῦ Ἀντωνίου δὲν ἔφθασαν ἐγκαίρως. Ἄπ' ἐναντίας διεδόθη ἡ φήμη τῶν ἀλλεπαλλήλων ναυαγίων των. Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας καταστραφείς δὲν δύναται νά ἐξοφλήσῃ τὸ ὁμόλογον κατὰ τὴν λήξιν του, ὁ δὲ Ἑβραῖος ἀπαιτεῖ τὸ συμφωνηθὲν πρόστιμον. Ἐν τῷ μεταξύ τὴν μὲν θυγατέρα αὐτοῦ Γεσίκαν' ἔκλεψεν ὁ Χριστιανὸς Ἀορένσος, ἡ δὲ Πορκία ἐγένετο σύζυγος τοῦ Βασανίου. Ἡ μεταξύ Ἀντωνίου καὶ Σαυλώκ ὑπόθεσις διακάζεται ἐνώπιον τοῦ Δόγη. Ἡ Πορκία, ἐν ἀουρία τοῦ Βασανίου μεταμφιεσθεῖσα εἰς δικαστὴν (μετὰ τῆς θαλαμηπόλου αὐτῆς Νερίσσας ὑπὸ τὸ σῆμα γραμματέως), παρουσιάζεται εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ἀναλαμβάνει τὸ ἔργον τοῦ κριτοῦ. Ταῦτα διαδραματίζονται ἐν τῇ ἐπομένῃ σκηνῇ).

Δ. ΒΙΚΕΛΛΣ.

[Ἐπειτα τὸ τέλος].

Ο ΠΑΤΗΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

[Μυθιστορία Δ. Ἀλεβύ. — Μετάφρασις Π. Γ. Φέριμου].

Συνέχεια ἰδὲ σελ. 419.

Η'

Τρεῖς ἐβδομάδες παρήλθον. Ὁ Ἰωάννης τὴν ἐπιούσαν ὀφείλει νά ἀπέλθῃ μετὰ τοῦ συντάγματος του εἰς τὰ διὰ πυρῶν γυμνάσια, μέλλει ἤδη νά ἐπαναλάβῃ τὸν στρατιωτικὸν του βίον, δέκα μὲν ἡμέρας καταναλωθησομένης εἰς σταθμούς κατὰ τὴν ἀνοδὸν καὶ τὴν κάθοδον καὶ ἑτέρας δέκα ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ παρὰ τὸ δάσος τῆς Αὐρηλιάς. Θὰ ἐπανέλθῃ δὲ τὸ σύνταγμα εἰς Σουβινὴν τὴν δεκάτην Αὐγούστου.

Δὲν εἶνε πλέον ὁ Ἰωάννης ἡρεμὸς, δὲν εἶνε

πλέον ὁ Ἰωάννης εὐτυχής. Τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ταύτης τὴν βλέπει προσεγγίζουσιν ἀδελφονῶν ἅμα καὶ φρίττων. . . Ἀδελφονῶν μὲν διότι ὑπομένει ἀληθῆς μαρτύριον καὶ σπεύδει νά ἀπαλλαχθῇ. . . φρίττων δέ, διότι κατὰ τὸ εἰκοσάημερον τοῦτο μὴ βλέπων ἐκείνην, μὴ ὀμιλῶν πρὸς ἐκείνην, τέλος ἄνευ ἐκείνης τί θὰ γείνη ; Ἐκείνη δὲ εἶνε ἡ Μπεττίνα ! καὶ τὴν λατρεῖ !

Ἀπὸ τότε ; Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης συναντήσεως τὸν Μάτιον, ἐν τῷ κηπαρίῳ τοῦ ἐφημερίου ! Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ ἀλήθεια ! Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης παλαίει καὶ μάχεται κατὰ τῆς ἀληθείας ταύτης, νομίζων ὅτι ἀγαπᾷ τὴν Μπεττίναν ἀπὸ τῆς ἡμέρας μόνον καθ' ἣν φαιδρῶς συνδιελέγοντο καὶ φιλικώτατα ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ ἐκείνῃ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ κυανοῦ ἀνακλίντρου παρὰ τὸ παράθυρον, καὶ ἐξακολουθοῦσα νά λαλῇ, διεσκέδαζε διευθετοῦσα τὴν ἐσθῆτά τῆς πλαγγόνος τῆς Μπέλλας, ἣν ὑπὸ τινὰ ἔδραν ἀμελῶς κειμένην ἔκυψε καὶ ἔλαβε μηχανικῶς.

Πῶς ἐπῆλθεν εἰς τὴν μίς Πέρισιβαλ νά τῷ εἶπῃ περὶ τῶν δύο νεανίδων, ἅς θὰ ἠδύνατο νά νυμφευθῇ ; Καὶ ὑπὸ τῆς ἐρωτήσεως δὲ ταύτης οὐδόλως ἐταράχθη, ἀποκριθεὶς ὅτι οὐδεμίαν πρὸς τὸν γάμον ἠσθάνετο κλίσειν, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἡ μετὰ τῶν δύο ἐκείνων νεανίδων συνάντησις του οὐδεμίαν ἐνεποίησεν εἰς αὐτὸν συγκινήσειν, οὐδεμίαν ταραχὴν. Καὶ λέγων μὲν ταῦτα ἐμειδία, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς δὲν ἐμειδία πλέον, αἴφνης καὶ διὰ μιᾶς λαμβάνων πείραν τῶν συγκινήσεων ἐκείνων καὶ τῆς ταραχῆς. Δὲν ἠπατάτο δὲ ἀλλ' ἔλαβε πλήρη γνῶσιν τοῦ τραύματός του, ὅπερ τῷ εἶχε κατενεχθῆ κατὰ καρδία.

Ἄλλὰ δὲν ἀηληπίσθη. Ἐκείνην μάλιστα τὴν ἡμέραν ἀπερχόμενος ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν : « Δὲν λέγω ὄχι, εἶνε σπουδαῖον τὸ πρᾶγμα, σπουδαιότατον, ἀλλὰ θὰ σωθῶ ». Ἀνεζήτει δὲ δικαιοσύνην τινὰ τῆς μορίας του, ἀποδίδων αὐτὴν εἰς τὰς περιστάσεις. Ἡ ἐρασιμωτάτη ἐκείνη νεᾶνις ἀπὸ δέκα ἡδὴ ἡμερῶν ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν καὶ μόνον. Πῶς λοιπὸν νά ἀντισταθῇ κατὰ τοιοῦτου πειρασμοῦ ; Ἐμέθυεν ὑπὸ τῶν θελγῆτρων αὐτῆς, ὑπὸ τῆς χάριτος καὶ τοῦ κάλλους. Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ὅμως εἴκοσι ψυχὰι ἔμελλον νά ἔλθωσιν εἰς τὸν πύργον, καὶ θὰ ἔληγεν ἡ κινδυνώδης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης οἰκειότης. Θὰ ἐλάμβανε θάρρος, θ' ἀπεμακρύνετο, θὰ ἐχάνετο μεταξὺ τοῦ πλήθους, θὰ ἔβλεπε τὴν Μπεττίναν οὐχὶ τόσον συνεχῶς, οὐχὶ τόσον πλησίον. . . Νά παύσῃ βλέπων αὐτὴν, ὦ ! τοῦτο οὐδὲ κἂν ἠδύνατο νά το φαντασθῇ. Ἦθελε νά διαμεινῇ φίλος τῆς Μπεττίνας, ἀφ' οὗ φίλος τῆς μόνον ἠδύνατο νά εἶνε : διότι ἦτο καὶ ἄλλη τις σκέψις, ἥτις δὲν ἠδύνατο νά χωρήσῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ

Ἰωάννου, καὶ ἦτις τῷ ἐφαίνετο οὐχὶ παράλογος, ἀλλὰ τερατώδης· δὲν ὑπῆρχε δὲ ἐν τῷ κόσμῳ ἄλλος τις ἐντιμότερος τοῦ Ἰωάννου, καὶ τὰ πλοῦτη τῆς Μπεττινας ἐνεποίουν αὐτῷ τρόμον, αὐτόχρομα τρόμον.

Τὸ ἀναμενόμενον πλήθος κατέκλυσε τὸ Λογγεβάλ ἀπὸ τῆς 25 Ἰουνίου. Ἦλθεν ἡ κυρία Νόρτων μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Δανιήλ Νόρτων καὶ ἡ κυρία Τοῦρνερ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Φιλίππου Τοῦρνερ· ἀμφότεροι δὲ οἱ νέοι οὗτοι ἦσαν παλαιοὶ φίλοι καὶ μέλη τῆς διασκήμου Ἀδελφότητος τῶν Τριακονταεσσάρων μνηστήρων, καὶ ὡς πρὸς τοιοῦτους ἐφέρετο πρὸς αὐτοὺς καὶ ἡ Μπεττινα, δηλώσασα διαρρήδην ὅτι μάτην κοπιῶσι. Ἄλλ' οἱ φίλοι οὐδόλως ἀποθαρρυνθέντες ἐξηκολούθουν στενωῶς πολιορκοῦντες τὴν Μπεττιναν.

Ὁ Παῦλος Λαβαρδὲν εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σκηνὴν τάχιστα ἐγένετο φίλος πάντων. Ἐτυχε δὲ τῆς λαμπρᾶς καὶ συγκεχυμένης πολυπλόκλου ἀγωγῆς νέου προωρισμένου εἰς τὸ ἡδέως ζῆν' ὁσάκις δὲ περὶ μόνης διασκεδάσεως προέκειτο, οἷον ἱππασίας, χοροῦ, διαφόρων παιγνιδίων, λογογράφων, κωμωδιῶν, ἦτο ἀείποτε ἐτοιμότερος ἐν πᾶσιν ἐξέχων καὶ διακρινόμενος. Ἡ ὑπεροχὴ του ταχέως ἀνέλαμψε καὶ ἐπεβλήθη οὕτως, ὥστε ὁ Παῦλος τῇ κοινῇ τῶν πάντων ἐπινεύσει ἐγένετο ὁ διευθυντὴς καὶ ὀργανωτὴς τῶν ἐν Λογγεβάλ ἑορτῶν.

Ἡ δὲ Μπεττινα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐδίστασεν. Ἦδη ὁ Ἰωάννης συνέστησεν εἰς αὐτὴν τὸν Παῦλον Λαβαρδὲν, ὅστις μόλις ἔλεγε τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ἀναποφεύκτου συντόμου φιλοφρονητικῆς προσλαλιᾶς, καὶ ἡ Μπεττινα κλίνας πρὸς τὴν Σουζήν τῇ εἶπεν εἰς τὸ οὖς :

— Ὁ τριακοστός πέμπτος !

Ἄλλ' ἐν τούτοις ὑπεδέξατο λίαν φιλοφρόνως τὸν Παῦλον καὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὁ Παῦλος παρενόησε τὸ πρᾶγμα, νομίσας ὅτι ἔνεκα τῶν ἰδίων ἐαυτοῦ πλεονεκτημάτων ἔτυχε τῆς χαριέσεως καὶ ἐγκαρδίου ἐκείνης ὑποδοχῆς. Ἄλλ' ἠπατάτο ἀπάτην δεινὴν διότι ἡ Μπεττινα ἐπειδὴ τὸν συνέστησεν ὁ Ἰωάννης, ὑπεδέξατο αὐτὸν ὡς φίλον τοῦ Ἰωάννου καὶ οὐδὲν πλέον, αὕτη δὲ ἦτο ἡ μόνη ἀξία τοῦ Παύλου.

Ὁ πύργος τῆς κυρίας Σκῶτ ἦτο προσιτὸς εἰς πάντας. Αἱ προσκλήσεις ἔσχυον οὐχὶ ἐπὶ μίαν μόνον ἐσπέραν, ἀλλὰ διαρκῶς, καὶ ὁ Παῦλος ἐνθουσιῶν προσήρχετο καθ' ἐσπέραν ἔχαιρε δὲ βλέπων τῷ ὄνειρόν του πραγματοποιούμενον καὶ ἐπανευρίσκων τοὺς Παρισίους ἐν Λογγεβάλ !

Μόνον δὲ ὁ Παῦλος οὔτε μωρὸς τις ἦτο οὔτε ματαιόφρων. Ἄλλ' ἀναμφιβόλως ἡ μὴ Πέρσιβαλ ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν μετ' ἰδιαζούσης ὄλως φιλοφροσύνης καὶ εὐνοίας· ἀσμένως δὲ συνδιελέγετο πολλὰς ὥρας μόνη μετ' αὐτοῦ. Ἄλλὰ

τί ἦτο τὸ αἰώνιον, τὸ ἀνεξάντλητον θέμα τῶν συνδιαλέξεων τῶν τούτων ; Ὁ Ἰωάννης, καὶ αὐθις ὁ Ἰωάννης, καὶ ἀείποτε ὁ Ἰωάννης !

Ὁ Παῦλος ἦτο ἐπιπόλαιος, ἄσματος, μάταιος, ἀλλ' ὅμως καθίστατο ἐμβριθὴς ὁσάκις ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ Ἰωάννου, ὃν ἐγίνωσκε νὰ ἐκτιμᾷ, ὃν ἐγίνωσκε νὰ ἀγαπᾷ. Μόνη δὲ αὐτοῦ χαρὰ καὶ προθυμία ἦτο νὰ λέγῃ ὅτι καλὸν ἠδύνατο περὶ τοῦ παιδικοῦ του φίλου. Βλέπων δὲ τὴν Μπεττιναν ἀσμένως ἀκρωμένην, προέχεεν ἀφειδῶς τὴν εὐφραδειάν του.

Ἐσπέραν τινὰ ὁ Παῦλος ἠθέλησε — καὶ ἦτο βεβαίως δικαίωμα του — νὰ ὠφελήθῃ ἐκ τῆς ἱπποτικῆς συμπεριφορᾶς του. Συνδιελέγετο μετὰ τῆς Μπεττινας ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς συνδιαλέξεως ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰωάννου πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς αἰθούσης καὶ τῷ εἶπε :

— Μ' ἀφῆκες τὸ στάδιον ἐλεύθερον . . . καὶ ἐπέπεσα ἀτρόμητος ἐπὶ τῆς μίς Πέρσιβαλ.

— Καὶ δὲν πιστεύω νὰ εἶσαι δυσηρεστημένος διὰ τὴν ἔκθρασιν τῆς ἐπιχειρήσεώς σου. Ἴδου ὅπου ἐγένεατε φίλοι στενοὶ.

— Ναὶ βέβαια . . . δὲν λέγω ὄχι. Δὲν ὑπάρχει πλάσμα μᾶλλον ἀξιαγάπητον καὶ θελκτικώτερον τῆς μίς Πέρσιβαλ, δὲν εἶμαι δὲ πάλιν τόσον, ὥστε νὰ μὴ το ἀναγνωρίσω, διότι ἐκεῖ ἐν ᾧ συνομιλοῦμεν οἱ δύο μας με ἀναγκάζει νὰ παριστῶ πρόσωπον ἀχαρι καὶ γελοῖον, πρόσωπον τὸ ὁπαῖον δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν ἡλικίαν μου· ἡ ἡλικία μου εἶνε ἡλικία τῶν ἐρώντων καὶ ὄχι τῶν ἐξ ἀπορρήτων.

— Τῶν ἐξ ἀπορρήτων ;

— Μάλιστα, φίλε μου, τῶν ἐξ ἀπορρήτων ! Ἴδου ποῖον εἶνε τὸ ἔργον μου ἐδῶ μέσα ! Τώρα πρὸ ὀλίγου μᾶς παρετήρεις . . . Ὡ ! βλέπω πολὺ καλὰ . . . Μᾶς παρετήρεις . . . Εἰξέυρεις λοιπὸν περὶ τίνος ἐλέγομεν ; Περὶ σοῦ, ἀγαπητέ μου, περὶ σοῦ καὶ μόνον περὶ σοῦ ! Καὶ τὸ αὐτὸ γίνεται καθ' ἐσπέραν. Ἐρωτήσεις ἀτελευτήτοι : «Συνανετράφητε μαζί ; καὶ οἱ δύο σας εἶχετε διδάσκαλον τὸν πατέρα Κωνσταντίον ; Ὅα γείνη μετ' ὀλίγον λοχαγός ; Καὶ ἔπειτα ; — ταγματάρχης. — Καὶ ἔπειτα ; — Συναγματάρχης καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ . . . » Ἀχ ! Ἰωάννη μου, Ἰωάννη, ἐὰν ἤθελες νὰ ἐπιχειρήσης κάτι τι εὐχάριστον ! . . .

Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης δυσηρεστήθη καὶ σχεδὸν ἐξωργίσθη, ὥστε ὁ Παῦλος ἐξεπλάγη σφόδρα ἐκ τοῦ αἰφνιδίου τούτου ἐξερεθισμού τοῦ Ἰωάννου.

— Καλέ, τί ἔχεις ; Νομίζω ὅτι ἐγὼ δὲν εἶπα τίποτε . . .

— Συγγνώμην, ἑπταισα. Ἄλλὰ πῶς σ' ἐπῆλθε τοιαύτη ιδέα ἄτοπος ; . . .

— Ἄτοπος ; . . . δὲν βλέπω . . . Ἐγὼ μάλιστα καὶ περὶ ἐμοῦ συνέλαβα τὴν αὐτὴν ιδέαν.

— "Α! σύ . . .

— Πως! ε! ἐγώ; . . . 'Αλλὰ πῶς ὄχι καὶ σύ; . . . Σὺ ἀξίζεις περισσότερον ἐμοῦ . . .

— Παῦλε, σὲ παρακαλῶ, παῦσε! . . .

Ἡ στενοχωρία τοῦ Ἰωάννου ἦτο προφανής.

— Καλὰ λοιπὸν φθάνει . . . ἄς παύσωμεν αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν . . . Θέλω μόνον νὰ εἰπῶ ὅτι ἡ μίς Πέριβαλ μ' εὐρίσκει πολὺ νόστιμον, πολὺ νόστιμον, πολὺ νόστιμον· ἀλλὰ ποτὲ ὅμως ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν, ποτὲ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν, ἡ μικρούλα. Θὰ καταφύγω λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὴν κυρίαν Σκώτ, χωρὶς ὅμως μεγάλας ἐλπίδας. . . Βλέπεις, Ἰωάννη, θὰ διασκεδάσω πολὺ ἐδῶ μέσα, ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος.

Καὶ ἐτραπή μὲν ἐπὶ τὴν κυρίαν Σκώτ· ἀλλ' εὐθύς τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν μετὰ πολλῆς ἐκπλήξεως εἶδε καὶ ἐδῶ πάλιν τὸν Ἰωάννην φράσσοντα τὴν ὁδόν. Οὗτος ἤρχετο τακτικώτατα καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ κύκλῳ τῷ ἰδιαιτέρῳ τῆς κυρίας Σκώτ, ἥτις, ὡς ἡ Μπεττίνα εἶχε καὶ αὐτὴ τὴν μικρὰν αὐλήν της. Ἐρχόμενος δὲ ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης οὐδὲν ἄλλο ἐπεζήτηε ἢ προστασίαν, καταφύγιον, ἄσυλον.

Τὴν ἡμέραν τῆς φοβερᾶς ἐκείνης συνδιαλέξεως περὶ τῶν ἀνευ ἔρωτος γινομένων γάμων, καὶ αὐτὴ ἡ Μπεττίνα τὸ πρῶτον ἦδη ἠσθάνθη αἴφνης διεγειρομένη ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀγαπᾶν, ἥτις καθέυδει, ἀλλ' οὐχὶ πολὺ βαθέως, ἐν τῇ καρδίᾳ πασῶν ἀνεξαιρέτως τῶν νεανίδων. Ἡ αὐτὴ συναίσθησις ἐγένετο ταυτοχρόνως ἐν τε τῇ ψυχῇ τῆς Μπεττίνας καὶ τῇ τοῦ Ἰωάννου. Καὶ οὗτος μὲν φοβηθεὶς ἐχώρησεν εἰς τὰ ὀπίσω, ἐκείνη δὲ τουναντίον ἐν ὅλῃ τῇ ἀφελείᾳ τῆς ἀθωότητος αὐτῆς, παρεδόθη ὅλη εἰς τὴν ὑπερβάλλουσαν ἐκείνην συγκίνησιν καὶ συμπάθειαν.

Ἀνέμενε δὲ τὸν ἔρωτα . . . ἐὰν ἦτο ὁ ἔρως, τὸν ἄνδρα, ὅστις ἐμελλε νὰ εἶνε ὁ λογισμὸς της, ἡ ζωὴ της, ἡ ψυχὴ της, ἂν ἦτο αὐτός, ὁ Ἰωάννης οὗτος! Καὶ διατὶ ὄχι; Τὸν ἐγίνωσκε πολὺ μᾶλλον ἢ πάντας ἐκείνους, οἵτινες ἀπὸ ἐνὸς ἡδῆ ἔτους περιεδινοῦντο περὶ τῆς περιουσίας της. Πάνθ' ὅσα δὲ περὶ αὐτοῦ ἐγίνωσκε αὐδ' ἐλάχιστόν τι περιεῖχον τὸ δυνάμενον νὰ ἀποθαρρύνῃ τὴν πίστιν καὶ τὸν ἔρωτα ἐντίμου νεανίδος. Ἄπαγε!

Ἀμφότεροι δὲ καθόλου εἰπεῖν ἐποίουν καλῶς, ἀμφότεροι ἦσαν ἐν τῷ καθήκοντι καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ἐκείνη μὲν παραθιδομένη, ἐκείνος δὲ ἀνθιστάμενος, ἐκείνη μὲν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν κἂν συλλογιζομένη τὴν ἀφάνειαν τοῦ Ἰωάννου, τὴν πενίαν του, ἐκείνος δὲ ἀποδειλιῶν καὶ τρεπόμενος εἰς τὰ ὀπίσω πρὸ τοῦ βουνοῦ ἐκείνου τῶν ἑκατομμυρίων ὡς πρὸ δαινοῦ ἐγκλήματος· ἐκείνη μὲν διαλογιζομένη ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ συζητῇ μετὰ τοῦ ἔρωτος, ἐκείνος δὲ διαλο-

γιζόμενος ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ συζητῇ μετὰ τῆς τιμῆς.

Καὶ ἰδοὺ διατὶ καθ' ὅσον ἡ Μπεττίνα ἐγένετο ἐρωτικώτερα καὶ παρεδίδοτο μετὰ μείζονος εἰλικρινείας εἰς τὸν προκαλοῦντα αὐτὴν ἔρωτα, ἰδοὺ διατὶ ὁ Ἰωάννης καθίστατο ὁσημέραι σκυθρωπότερος καὶ μᾶλλον ἔμφροντις, διότι ἐφοβεῖτο οὐ μόνον τὸ νὰ ἀγαπήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ ἀγαπηθῇ.

Ἐπρεπε νὰ μένῃ ἐν τῷ δωματίῳ του καὶ νὰ μὴ ἐρχεται. . . Καὶ προσεπάθησε μὲν ἀλλὰ δὲν το κατώρθωσε . . ., διότι ὁ πειρασμὸς ἦτο σφοδρότατος καὶ ὑπερίσχυεν. Ἦρχετο λοιπὸν . . . ἐκείνη δὲ ἔσπευδε πρὸς αὐτὸν τείνουσα τὰς χεῖρας καὶ ἔχουσα μειδίαιμα ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τῆς καρδίας της ἐν τῷ βλέμματι. Ὅλη δὲ ἐφαίνετο λέγουσα :

« Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ ἀγαπηθῶμεν, καὶ ἐὰν δυνηθῶμεν ἄς ἀγαπώμεθα! »

Ἀλλὰ παρευθὺς τὸν Ἰωάννην κατελαμβάνεν ὁ φόβος, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἐτόλμα νὰ ψαύσῃ τὰς δύο ἐκείνας χεῖρας τὰς προθύμως παραθιδομένας εἰς τὴν περισφιγζίν τῶν χειρῶν του. Προσεπάθει νὰ ἀποφύγῃ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ὅπερ ἐρωτικώτατον καὶ φαιδρὸν, τεταραγμένον καὶ περιεργὸν ἐπεζήτηε τὸ βλέμμα του. Ἐπρεμὲν ἀναλογιζόμενος ὅτι κατ' ἀνάγκην ὤφειλε νὰ λαλήσῃ πρὸς τὴν Μπεττίναν, ὅτι κατ' ἀνάγκην ὤφειλε νὰ τὴν ἀκούσῃ. Τότε λοιπὸν κατέφευγε καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν κυρίαν Σκώτ, ἡ δὲ κυρία Σκώτ ἤκουε τότε παρ' αὐτοῦ λόγους ἀμφιβόλους, συγκεχυμένους, τεταραγμένους, οἵτινες δὲν ἀπετεινόντο μὲν πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ἐκείνη ὅμως ἐξέλαμβανεν αὐτοὺς ὡς τοιούτους.

Καὶ δὲν ἠδύνατο ἡ Σουζῆ νὰ μὴ ἀπατηθῇ· διότι ἡ Μπεττίνα οὐδὲν εἶχεν εἶπη εἰς αὐτὴν περὶ τῶν ἀορίστων ἔτι καὶ συγκεχυμένων αἰσθημάτων ὑφ' ὧν συνεταράσσετο, ἀλλ' ἔκρυπτε καὶ ἐθώπευε τὸ ἀπόρητον τοῦ ὑποφώσκοντος ἔρωτός της, ὡς ὁ φυλάργυρος κρύπτει καὶ θωπεύει τὰ πρῶτα χρυσᾶ νομίσματα τοῦ θησαυροῦ του. . . Τὴν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν θὰ διεγίνωσκεν ἀκριβῶς τὰ τῆς καρδίας της, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἦτο βεβαία ὅτι ἀγαπᾷ, ὦ! πῶς θὰ ἐλάλει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ μετὰ πόσης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης θὰ ἔλεγε τὰ πάντα πρὸς τὴν Σουζῆν! . . .

Λοιπὸν ἡ κυρία Σκώτ ἐπὶ τέλους ἐξέλαβεν ὡς ἐξ ἑαυτῆς πηγάζουσαν τὴν μελαγχολίαν ἐκείνην τοῦ Ἰωάννου, ἥτις ὁσημέραι ἐγένετο καταφανεστέρα. Ἐτέρπετο δὲ—διότι οὐδόλως δυσαρρεστῆται γυνὴ νομίζουσα ὅτι ἀγαπᾶται—ἐτέρπετο, λέγω, καὶ ἔλυπετο· διότι ἐτίμα ὑπερβαλλόντως τὸν Ἰωάννην καὶ φιλικώτατα διέκειτο πρὸς αὐτόν, ἐθλίβετο δὲ διαλογιζομένη ὅτι χάριν αὐτῆς ἦτο περιλυπὸς καὶ δυστυχής.

Ἄλλὰ ταυτοχρόνως συνησθάνετο καὶ τὴν ἀ-
 οφώτητά της· διότι πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους προσ-
 εφέρετο ἐνίοτε φιλαρέσκως, λίαν φιλαρέσκως καὶ
 βεβαίως δὲν ἡμάρτανε βασιανίζουσα αὐτοὺς ὀ-
 λίγον τι· διότι ἐκεῖνοι μὲν οὐδὲν εἶχον νὰ κά-
 μωσιν, εἰς οὐδὲν ὄντες χρήσιμοι, ὥστε ὁ φιλά-
 ρεσκὸς τῆς Σουζῆ τρόπος ἀπησχόλει αὐτοὺς
 τέρπων ἅμα καὶ συντελών ἵνα κατὰ τὸ δὴ λε-
 γόμενον εὐρίσκωνται σὲ δουλειά, ὡσαύτως δὲ
 καὶ ἐκεῖνη. . . Ἄλλὰ πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅμως
 οὐδέποτε προσηνέχθη φιλαρέσκως καὶ κατὰ
 τοῦτο ἐγίνωσκεν ἐξυτὴν οὖσαν ἐκτός πά-
 σης μέρψους. Διότι ὁ Ἰωάννης κατὰ τὴν
 κρίσιν αὐτῆς ἦτο πολὺ ἀνώτερος τῶν ἄλλων
 κατὰ πάντα καὶ ὑπέφερε μὲ τὰ σωτά του,
 ὅπερ δὲν ἠθέλεν ἡ κυρία Σκώτ. Ὅθεν δις ἤδη
 ἢ τρίς μικροῦ δεῖν ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν ἠδέως
 καὶ εὐμενῶς, ἀλλ' ἔπειτα πάλιν ἐσκέφθη. . .
 ὅτι ὁ Ἰωάννης ἔμελλε νὰ ἀπουσιάσῃ ἐπὶ ἡμέ-
 ρας εἴκοσι, μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδόν του, εἴαν
 ἔκριναν εὐλογον θὰ τον ἐνουθέτει ὀλίγον καὶ θὰ
 διεξῆγε τὸ πρᾶγμα οὕτως, ὥστε δὲν θὰ ἤρχετο
 ὁ ἔρωσ νὰ ριφθῆ ἀνοήτως μεταξὺ τῆς φιλίας τῶν.

Λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ἀπῆρχετο τὴν ἐπιου-
 σαν. . . Καὶ ἡ μὲν Μπεττίνα προσεπάθησε παν-
 τὶ σθένει νὰ τον καταπεισῇ νὰ διέλθῃ τὴν τε-
 λευταίαν ταύτην ἡμέραν ἐν Λογγεβᾶλ καὶ νὰ
 γευματίσῃ ἐν τῷ πύργῳ· ὁ δὲ Ἰωάννης ἠρνεῖτο,
 προβάλλων τὰς κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἀνα-
 χωρήσεώς του ἀσκολίας. Ἄλλ' ὅμως ἤλθε τὴν
 ἑσπέραν περὶ ὥραν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν, πεζός,
 πολλὰκις δὲ καθ' ὁδὸν ἐπεχείρησε νὰ ἐπανέλθῃ
 εἰς τὸ οἰκημᾶ του.

— Ἐὰν εἶχον θάρρος, ἔλεγε καθ' ἐξυτὸν, δὲν
 θὰ τὴν ἐπανεβλεπον. Ἀναχωρῶ αὖριον καὶ δὲν
 θὰ ἐπανέλθω εἰς Σουβινὴν ἐφ' ὅσον αὐτὴ μένει
 ἐδῶ. . . Τὸ ἀπεφάσισα καὶ τὸ ἀπεφάσισα ὀρι-
 στικῶς.

Ἄλλ' ἐξηκολούθησε βαδίζων, διότι ἠθέλε νὰ
 τὴν ἴδῃ ἀπαξ ἔτι. . . τὸ ὕστατον.

Ὡς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰθουσαν προσέδρα-
 μεν ἡ Μπεττίνα εἰς προὔπαντησίν του λέγουσα:

— Ἦλθετε τέλος πάντων! . . . Ἄλλὰ τό-
 σον ἐξώρας!

— Εἶχα ἀσκολίας πολλὰς.

— Καὶ ἀναχωρεῖτε αὖριον;

— Μάλιστα, αὖριον.

— Πολὺ πρωὶ;

— Τὰς πέντε.

— Καὶ θὰ περάσετε ἀπὸ τὸν δρόμον ὁ ὁ-
 ποῖος διέρχεται ἀπ' ἐξῶ ἀπὸ τὸν κηπὸν μας
 καὶ ἔπειτα διέρχεται ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ χω-
 ρίου;

— Μάλιστα, ἀκριβῶς αὐτὸς εἶνε ὁ δρόμος
 μας.

— Καὶ διατὶ τόσον πρωὶ; Καὶ ἐγὼ εἶχα σκο-
 πὸν νὰ ἀναβῶ εἰς τὸ ἀνδρῶν τοῦ κήπου νὰ

σας ἰδῶ διερχόμενον καὶ νὰ σας ἀποχαιρετίσω.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἐκράτει ἐπιμῶνως τὴν
 καίουσαν χεῖρά του. Οὗτος δὲ περίλυπος ἀπέ-
 συρεν αὐτὴν διὰ τῆς βίας.

— Πρέπει, εἶπε, νὰ ὑπάγω νὰ χαιρετίσω τὴν
 ἀδελφὴν σας.

— Ἀπὸ τώρα! . . . ἐκεῖνη δὲν σας εἶδε. . .
 ἔχει δέκα τριγύρω της. . . Καθίσατε ὀλίγον
 ἐδῶ, πλησίον μου.

Ἦναγκάσθη νὰ καθίσῃ παρ' αὐτῆ.

— Εὐρέτε, τῷ εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἀναχωροῦ-
 μεν.

— Καὶ σεῖς;

— Μάλιστα· πρὸ μιᾶς ὥρας ἐλάβομεν τηλε-
 γράφημα τοῦ γαμβροῦ μου πολὺ εὐχάριστον.

Ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ μετὰ ἓνα μῆνα καὶ τώρα
 ἔρχεται μετὰ δώδεκα ἡμέρας· μεθαύριον πρωὶ
 ἐπιθιβάζεται εἰς Νέαν Ὑόρκην ἐπὶ τοῦ Λαβρα-
 δόρου. . . καὶ θὰ ὑπάγωμεν νὰ τον περιμενω-
 μεν εἰς Χάβρην. . . θὰ ἀναχωρήσωμεν μεθαύριον. Θὰ
 παραλάβωμεν καὶ τὰ μικρά. Θὰ τα ὠφελήσῃ
 νὰ ἀναπνεύσουν καμμιὰ δεκαριὰ ἡμέρας τὸν ἄ-
 ἔρα τῆς θαλάσσης. . . Πόσον θὰ χαρῆ ὁ γαμ-
 βρός μου ὅταν σας γνωρίσῃ. . . Τί λέγω νά σας
 γνωρίσῃ; . . . Ἐκεῖνος δὲ πρὸ πολλοῦ σὰς γνω-
 ρίζει, διότι εἰς ὅλα μας τὰ γράμματα τοῦ το
 γράφομεν. Εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ συμφωνήσετε
 θαυμάσια οἱ δύο σας. Εἶνε ἐξαιρετος. . . Καὶ
 πόσας ἡμέρας θὰ λείψετε;

— Εἴκοσ' ἡμέρας.

— Εἴκοσι ἡμέρας. . . εἰς τὸ στρατόπεδον;

— Μάλιστα, κυρία, εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς
 Σερκώτης.

— Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δάσους τῆς Αὐρηλίας.

Ἠρώτησα σήμερον τὸ πρωὶ τὸν νοννὸν σας καὶ
 μου παρέστησε καταλεπτῶς τὸ μέρος. Καὶ ναὶ
 μὲν χαίρω πολὺ διότι πηγαίνω εἰς προὔπαντη-
 σιν τοῦ γαμβροῦ μου, ἔλλα ταυτοχρόνως καὶ
 δυσαρστοῦμαι ὀλίγον διότι ἀναχωρῶ, εἰ δὲ μὴ
 καθ' ἡμέραν θὰ ἔκαμνα μικρὰν ἐπίσκεψιν τοῦ
 νοννοῦ σας. . . καὶ θὰ μου ἔλεγε τὰ νέα σας.
 Θέλετε μετὰ καμμιὰ δεκαριὰ ἡμέρας νὰ γρά-
 ψετε πρὸς τὴν ἀδελφὴν μου δύο ἀράδες—δὲν
 θα χάσετε πολλὴν ὥραν,— νὰ γράψετε πῶς ἔ-
 χετε καὶ ὅτι δὲν μας λησμονεῖτε;

— Ὡ! νὰ σας λησμονήσω. . . νὰ λησμονή-
 σω τὴν χάριν, τὴν ἀγαθότητά σας. . . ποτέ,
 κυρία, ποτέ!

Καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμε. Φοβηθεῖς δὲ τὴν
 συγκίνησίν του ἠγέρθη. . .

— Πρέπει, κυρία, νὰ ἰδῶ καὶ νὰ χαιρετίσω
 τὴν ἀδελφὴν σας. Μὲ κυττάζει. . . καὶ θὰ ἀπορῆ.

Καὶ διῆλθε διὰ μέσου τῆς αἰθούσης· ἡ δὲ
 Μπεττίνα τὸν παρηκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.
 Ἡ κυρία Νόρτον ἐκάθισε τὴν ὥραν ἐκεῖνην πρὸ
 τοῦ κλειδοκυμβάλου ἵνα χορεύσωσιν ὀλίγον οἱ

νέοι. Ὁ δὲ Παῦλος Λαβάρδεν προσελθὼν πρὸς τὴν Μπεττίαν, εἶπε πρὸς αὐτήν :

— Εὐαρστεῖσθε νὰ με κάμητε τὴν τιμὴν, κυρία . . .

— "Ἀχ !, ἀπεκρίθη, νομίζω ὅτι ἔδωκα ὑπόσχεσιν εἰς τὸν κύριον Ἰωάννην.

— Τέλος πάντων, ἂν δὲν εἶν' ἐκεῖνος... ἐγώ.

— Εἴμεθα σύμφωνοι.

Καὶ ἡ Μπεττίνα ἐπορεύθη πρὸς τὸν Ἰωάννην καθήμενον ἤδη παρὰ τῇ Κυρίᾳ Σκώτ.

— Εἶπα μίαν μεγάλην ψευτιά, τῷ εἶπεν.

Ὁ κύριος Λαβάρδεν με προσεκάλεσε νὰ χορεύσωμεν, καὶ ἐγὼ ἀπεκρίθην ὅτι ἔδωκα ὑπόσχεσιν εἰς ὑμᾶς. . . . Ναι, δὲν εἶν' ἀλήθεια ; θέλετε ;

Νά την κρατήσῃ ἐν ταῖς ἀγκάλας του, νὰ ἀναπνεύσῃ τὸ μύρον τῆς κόμης της ! . . . Ὁ Ἰωάννης ἠσθάνετο ὅτι αἱ δυνάμεις του ἐξέλιπον . . . καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ ναι.

— Πολὺ λυποῦμαι, κυρία, ἀλλὰ δὲν εἴμπορῶ . . . ἀπόψε δὲν εἶμαι καλὰ ! Ἐπέμεινα δὲ νὰ ἔλθω, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσω χωρὶς νὰ σας ἀποχαιρετίσω : ἀλλὰ νὰ χορεύσω, ὄχι, δὲν εἴμπορῶ.

Καὶ ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ἡ δὲ κυρία Νόρτον ἀνέκρουεν ἤδη τὴν προανάκρουσιν τοῦ βαλλισμοῦ.

— Λοιπὸν ! εἶπεν ὁ Παῦλος προστρέχων περιχαρῆς, ἐκεῖνος, κυρία, ἐγώ ;

— Ὑμεῖς, εἶπεν ἡ Μπεττίνα περίλυπος, οὐδὲν ἄποστρέφουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου.

Ἦτο δὲ σφόδρα τεταραγμένη καὶ ἀπεκρίθη οὐδ' αὐτὴ γινώσκουσα καλὰ καλὰ τί ἔλεγε. Παρευθὺς δὲ μετενόησε διότι συνήνεσε νὰ χορεύσῃ, προτιμῶσα νὰ μὲνῃ παρ' αὐτῷ . . . Ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον καιρὸς, διότι ὁ Παῦλος ἔλαβε τὴν χειρὰ της καὶ τὴν ἔσυρε.

Ὁ Ἰωάννης ἐγερθεὶς παρετήρει ἀμφοτέρους νέφος διήλθε πρὸ τῶν ὀμμάτων του καὶ ἔπαυσε δεινῶς.

— Δὲν θὰ κάμω ἄσχημα, εἶπε, νὰ ἐπωφεληθῶ τὸν χορὸν καὶ νὰ φύγω . . . καὶ αὔριον τὸ πρῶτ' γράφω δύο λέξεις πρὸς τὴν κυρίαν Σκώτ καὶ τῇ ζητῶ συγγνώμην.

Καὶ ἦλθε πρὸς τὴν θύραν . . . οὐδὲν παρατηρῶν τὴν Μπεττίαν, διότι ἂν τὴν ἔβλεπε, θὰ ἔμενε.

Ἄλλ' ἡ Μπεττίνα τὸν παρετήρει, καὶ αἶφνης εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον :

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε, ἀλλὰ ἐκουράσθην ὀλίγον. Ἄς σταθῶμεν, παρακαλῶ . . . θὰ με συγχωρήσετε, δὲν εἶν' ἀλήθεια ;

Ὁ Παῦλος τῇ πρέτεινε τὸν βραχίονά του, ἀλλ' ἐκείνη :

— Ὅχι, ὄχι, εἶπε, σας εὐχαριστῶ.

— Ἡ θύρα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκλείσθη, ὁ δὲ Ἰωάννης δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ. Ἡ Μπεττίνα

διήλθε τὴν αἰθουσαν δραμαίᾳ, ὁ δὲ Παῦλος ἀπέμεινε μόνος, ἔκθαμβος, οὐδὲν νοῶν.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΤΟ ΦΙΛΟΙΚΕΙΟΝ

τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.

Β'

Περὶ ἐκτρώσεως.

Ἐν ταῖς ἀρχετύποις κοινωνίαις ἡ ἠθικὴ εἶναι ἀμορφος καὶ ἀτελεστάτη ἡ δημοσία γνώμη τῆς πατριᾶς ἢ τῆς φυλῆς ἤκιστα μεριμνᾷ περὶ τῶν ἀτομικῶν πράξεων· οἱ γονεῖς δύνανται νὰ διαθέσωσι κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν τύχην τῶν τέκνων των, καὶ πολλῶ μᾶλλον νὰ παρακωλύσωσι τὴν γέννησιν αὐτῶν. Καὶ οἱ πλεῖστοι ἀκόμη τῶν γεγραμμένων κωδίκων, ἐν κοινωνίαις χωρούσαις εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ, οὐδεμίαν ποιοῦνται μείαν τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐκτρώσεως, μολὶς δ' ἐν τῇ Ζενδ' Ἀβέστα εὐρηγῆται νομικοὶ ὅρισμοι περὶ τοῦ θέματος τούτου. Παρὰ δὲ ταῖς φυλαῖς τῶν ἀγρίων εἶναι ἐπίσης ἐπιτετραμμένον τῇ ἐγκύῳ ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ καρποῦ τῆς κοιλίας της, ὡς καὶ νὰ κείρῃ τὴν κόμην αὐτῆς. Πρὸς πίστωσιν τῶν λόγων ἡμῶν ἀναφέρομεν ὀλίγα παραδείγματα, ἐκ τῶν παμπληθῶν, ἅπερ ἀπαντῶμεν ἐν πάσαις ταῖς φυλαῖς.

Αἱ Τασμαναὶ προβαίνουν μετὰ μεγίστης εὐκολίας εἰς ἐκτρώσεις, μὴ θέλουσαι νὰ ἔχωσι τέκνα προτοῦ νὰ παρέλθωσι πολλὰ ἔτη ἀπὸ τοῦ γάμου αὐτῶν, καὶ τοῦτο, ὡς λέγει ὁ αἰδέσιμος Bonwick, ἵνα διατηρῶσιν ἐπὶ μακρὸν ἀκαμαίαν τὴν καλλονὴν αὐτῶν. Ὁ τρόπος δὲ τῆς ἐκτρώσεως εἶναι ἀτελεστάτος, ὡς εἶναι ἀτελεστάτη καὶ ἡ διανοητικὴ τῶν Τασμανῶν ἀνάπτυξις. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθομένου ἀποτελέσματος μία γραῖα ἐπιτηδᾷ ἐπανειλημμένως ἐπὶ τῆς γαστρὸς τῆς κυούσης γυναίκος. Ὅμοια συνήθεια ἐπεκράτει καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν πρώτων Εὐρωπαίων ἀποίκων.

Ὁ Bonwick ἀποδίδωσι τὸ ἔθος εἰς λόγον αἰσθηματικόν· συγχάκις ὅμως παρορμᾷ εἰς τοῦτο τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας ἄλλος λόγος σπουδαιότερος, ἦτοι ἡ σπάνις τῶν τοῦ βίου ἀναγκαίων καὶ ἡ δυσκολία τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδίων.

Ἐν Νέᾳ Καληδονίᾳ αἱ γυναῖκες ποιοῦνται ἐπίσης συνηθέστατα ἐκτρώσεις. Οἱ τρόποι των εἰσι ποικίλοι· ὁ ἀπλούστατος δ' εἶναι ὁ διὰ βανανῶν τρώγουσι δηλονότι χλωρὰς βανάνας βεθορασμένας. Ἡ συνήθεια κατέστη παροιμιακὴ καὶ λέγουσιν ἐν τῇ νήσῳ περὶ γυναίκος ποιησαμένης ἐκτρώσιν· «Ἐφαγε κι' αὐτὴ βανάναν».